Sygn. akt I C 281/16 upr.

UZASADNIENIE
wyroku Sądu Rejonowego w Jarosławiu

z dnia 13 kwietnia 2016 roku

Powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. wniósł o zasądzenia od pozwanej M. N. kwoty 3.438,01 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego żądania powód wskazał, iż dochodzona pozwem wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez stronę pozwaną z (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W., obecnie (...) S.A. (wierzyciel pierwotny) umowy o świadczenie usług z dnia 29 września 2010 roku. Strona pozwana nie wywiązała się z warunków umowy, wskutek czego z dniem 1 grudnia 2011 roku przedmiotowa umowa została rozwiązana.

Powód podał, że łączna wartość zadłużenia, wynikająca z dokumentów księgowych, wraz z odsetkami ustawowymi obliczonymi do dnia sporządzenia pozwu wynosi 3.438,01 zł, na co składa się: kwota 2.370,42 zł – suma niezapłaconych dokumentów księgowych, kwota 1.067,59 zł – suma odsetek ustawowych naliczonych od dnia następnego po dacie płatności dokumentu księgowego do dnia sporządzenia pozwu.

Kolejno podniesiono, że w dniu 20 kwietnia 2015 roku wierzyciel pierwotny – (...) S.A. z siedzibą w W. dokonał przelewu przysługującej mu od strony pozwanej wierzytelności na rzecz powoda. Zbycie wierzytelności nastąpiło zgodnie z art. 509 k.c. i tym samym powód uzyskał legitymację procesową czynną w niniejszym postępowaniu.

Końcowo powód wskazał, że przed wytoczeniem powództwa podejmował próby polubownego odzyskania należnej kwoty od strony pozwanej, jednakże bezskutecznie.

Pozwana M. N. wniosła o oddalenie powództwa i podniosła zarzut przedawnienia roszczenia.

Pozwana podała, że zawierała umowę z telewizją (...) ponad 5 lat temu, przez rok płaciła faktury, a gdy chciała umowę rozwiązać, to z J. rozwiązano punkt sprzedaży. Po rozwiązaniu umowy nadal naliczano jej faktury za abonament i proponowano kolejne umowy.

Pozwana wskazała, że nie wie jakiej umowy dotyczy niniejsze powództwo, z powodem żadnej umowy nie zawierała i nie wie dlaczego powód ją pozywa, a umowę z telewizją (...) zawarła ponad 5 lat wcześniej i roszczenie to uległo już przedawnieniu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 września 2010 roku pozwana M. N. zawarła z (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W. umowę o świadczenie usług o nr (...). Przedmiotem umowy było dostarczanie sygnału telewizji satelitarnej. Przedmiotowa umowa została zawarta na okres 24 miesięcy.

Dowód: umowa o świadczenie usług zawarta w dniu 28.09.2010 r. pomiędzy (...) Sp. z o. o. w W. a stroną pozwaną – k. 11

W dniu 10 czerwca 2015 roku (...) S.A. z siedzibą w W. sporządziło skierowane do pozwanej M. N. zawiadomienie, informując, iż w dniu 20 kwietnia 2015 roku na podstawie art. 509 k.c. (...) S.A. dokonał przeniesienia przysługującej mu od pozwanej wierzytelności wraz z prawem do naliczania odsetek na rzecz (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego.

Jednoczenie w tym samym dniu kancelaria prawna reprezentująca powoda sporządziła skierowane do pozwanej wezwanie do zapłaty wierzytelności wynikającej z umowy nr (...) z dnia 29 września 2010 roku, tj. na dzień 10 czerwca 2015 r. kwoty 3.377,23 zł, którą należało wpłacić w terminie do dnia 24 czerwca 2015 roku na numer rachunku wskazany w piśmie, na rzecz nowego wierzyciela.

Równocześnie wskazano, iż brak wpłaty we wskazanym terminie może skutkować podjęciem działań zmierzających do wyegzekwowania należności na drodze prawnej, co może wiązać się z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów sądowych i kosztów egzekucyjnych.

Brak dowodu doręczenia powyższych pism stronie pozwanej.

Dowód: zawiadomienie o zmianie wierzyciela z dnia 10.06.2015 r. – k. 8, wezwanie do zapłaty z dnia 10.06.2015 r. – k. 9

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów, które na podstawie art. 245 k.p.c. korzystają z przysługujących im domniemań i które zostały sporządzone w przypisanej formie, przez osoby do tego upoważnione, a ich treść ani prawdziwość nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Dla udowodnienia swoich twierdzeń powód nie przedłożył innych dowodów, w rozumieniu kodeksu postępowania cywilnego. Przede wszystkim powód nie przedłożył umowy przelewu wierzytelności, jaką miał zawrzeć z (...) S.A., a tym samym nie wykazał by nabył od pierwotnego wierzyciela roszczenia przysługujące mu wobec strony pozwanej.

Powód przedłożył jedynie kserokopie dokumentów sprzedaży nr (...)/kopia z dnia 25.01.2012 r., (...)/kopia z dnia 13.10.2011 r. i (...)/kopia z dnia 28.09.2011 r., oraz niewiadomego pochodzenia wykaz niezapłaconych należności bez daty. Dokumenty takie nie mogą być uznane za pełnowartościowy dowód.

Sąd nie dał wiary przedłożonym przez powoda dokumentom sprzedaży, albowiem złożone dokumenty to kserokopie nie potwierdzone za zgodność z oryginałem, które nie posiadają żadnej mocy dowodowej.

Powód w toku procesu reprezentowany był przez profesjonalnego pełnomocnika, który powinien wiedzieć, jakie wymogi powinny spełniać wnioskowane dowody z dokumentów. Powód miał więc świadomość, iż przedłożenie wraz z pozwem kserokopii dokumentów nie poświadczonych za zgodność z oryginałem będzie skutkowało oddaleniem tych wniosków dowodowych, bo kserokopie nie są dowodami z dokumentów w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego, co jednoznacznie przyjmowane jest zarówno w literaturze przedmiotu jak i orzecznictwie (np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10.01.2008 r., sygn. V ACa 816/07).

Z kolei zalegający w aktach sprawy wykaz niezapłaconych należności jest dokumentem niewiadomego pochodzenia, nie ujawniono jego autora, a dodatkowo nie jest opatrzony żadną datą, co pozbawia go mocy dowodowej w sprawie.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Dla skuteczności przelewu konieczne jest zawarcie umowy pomiędzy cedentem a cesjonariuszem. Przelew wierzytelności nie powoduje zmiany zobowiązania i nie może pogorszyć sytuacji dłużnika.

Wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna być w dostateczny sposób oznaczona (zindywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego określenia stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność (wyrok SN z dnia 11 maja 1999 r., III CKN 423/98), a zatem oznaczenia stron

tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Strony stosunku, świadczenie oraz przedmiot świadczenia muszą być oznaczone bądź przynajmniej możliwe do oznaczenia (oznaczalne) w momencie zawierania umowy przenoszącej wierzytelność.

Powód jako podstawę swojego roszczenia wskazał umowę o świadczenie usług zawartą w dniu 28 września 2010 roku przez stronę pozwaną z (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W., jako wierzycielem pierwotnym, o nr (...), podnosząc przy tym, że umową przelewu wierzytelności z dnia 20 kwietnia 2015 roku (...) S.A z siedzibą w W. zbył tę wierzytelność na rzecz strony powodowej.

Jednakże do pozwu dołączono tylko umowę o świadczenie usług zawartą ze stroną pozwaną przez (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W.. Nie dołączono dokumentów wskazujących na następstwo prawne (...) S.A. z siedzibą w W. wobec (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W. co do wierzytelności wobec strony pozwanej, ani umowy przelewu wierzytelności przysługującej wobec strony pozwanej zawartej między (...) S.A. z siedzibą w W. a stroną powodową w dniu 20 kwietnia 2015 r.

Powód nie przedłożył umowy przelewu wierzytelności, nie przedłożył również wypowiedzenia umowy z dnia 28 września 2010 r. oraz dowodu doręczenia tego wypowiedzenia pozwanej.

Brak tych dokumentów uniemożliwia Sądowi ocenę czy doszło do skutecznego przelewu wierzytelności przysługującej wobec strony pozwanej na stronę powodową w wysokości wskazanej w pozwie, a tym samym czy powód jest uprawniony do dochodzenia przedmiotowej należności na drodze sądowej. Powód nie wykazał wysokości i wymagalności dochodzonego roszczenia oraz prawa do naliczania odsetek we wskazanej wysokości.

Z przedłożonych dowodów nie wynika, by powód nabył sporną wierzytelność na mocy umowy przelewu, a tym samym powód nie udowodnił zasadności swojego roszczenia i istnienia swojej legitymacji czynnej w przedmiotowej sprawie. Stosownie zaś do treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 232 k.p.c.).

Powód powołując się na przelew wierzytelności z dnia 20 kwietnia 2015 roku nie dołączył do akt umowy przelewu, ani jej poświadczonej kopii. Samo zawiadomienie o zmianie wierzyciela skierowane do strony pozwanej nie może zastąpić umowy przelewu. Ponadto powód nie wykazał nabycia wierzytelności wobec strony pozwanej w wysokości oznaczonej w pozwie, bowiem nie przedłożył żadnych dokumentów źródłowych wskazujących na podstawę, wysokość i sposób naliczenia należności objętej pozwem. Przedłożył jedynie kserokopie dokumentów finansowych w postaci faktur.

Przedstawione nieuwierzytelnione kserokopie, nie są dowodami i dokumentami w rozumieniu procedury cywilnej. Sama odbitka ksero lub inna kopia reprograficzna nie jest dokumentem w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego i nie może dokumentu zastąpić. Jeżeli zatem odbitka ksero (kserokopia) nie jest odpowiednio poświadczona, to nie stanowi ona dokumentu, a sądowi nie wolno przeprowadzać w tej sytuacji dowodu z dokumentu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 10 stycznia 2008 r., V ACa 816/07, LEX nr 398729).

Kserokopia – jako odwzorowanie oryginału - może być uznana za odpis, jednakże pod warunkiem poświadczenia jego zgodności z oryginałem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10.07.2009 r., II CSK 71/09, LEX nr 584201).

Niepoświadczona odbitka ksero jest tylko środkiem uprawdopodobnienia za pomocą pisma, pozwalającym na dopuszczenie dowodu z zeznań świadków i dowodu z przesłuchania stron - art. 74 § 2 k.c., w tym zakresie strona powodowa nie przestawiła właściwej inicjatywy.

Ponadto zgodnie z art. 129 § 2 k.p.c. zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratorii Generalnej Skarbu

Państwa. Z przepisu tego wynika zatem, że moc dowodową ma jedynie kserokopia dokumentu poświadczona za zgodność z oryginałem.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika nie udowodniła swojego roszczenia. Załączone przez stronę powodową dokumenty nie wskazują na przejście wierzytelności wobec strony pozwanej na powoda, jak również na fakt istnienia wierzytelności dochodzonej przez powoda co do wysokości.

Jak wskazano wyżej powód na udowodnienie swojego roszczenia przedłożył kserokopie dokumentów księgowych nie poświadczone za zgodność z oryginałem oraz nie przedłożył umowy przelewu wierzytelności, co skutkuje ostatecznie brakiem jakiekolwiek dowodu na istnienie roszczenia powoda.

W konsekwencji, brak udowodnienia swojego roszczenia oraz legitymacji czynnej przez powoda skutkować musi oddaleniem powództwa. Powód nie udowodnił faktu, iż przysługuje mu jakiekolwiek roszczenie względem strony pozwanej, ani nie udowodnił jego wysokości.

Z uwagi na powyższe, na podstawie powołanych wyżej przepisów, a w szczególności art. 509 k.c., powództwo należało oddalić jako nieudowodnione, o czym orzeczono w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

Niezależnie od powyższego za zasadny należy uznać podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia roszczenia.

Według art. 117 § 1 i 2 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne.

W konsekwencji, jeżeli dłużnik skorzysta z przysługującego mu prawa podmiotowego i podniesie zarzut przedawnienia sąd jest zobligowany oddalić powództwo uprawnionego.

Z art. 118 k.c. wynika, iż jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Z kolei zgodnie z treścią art. 120 § 1 zd. 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Należności abonamentowe z tytułu dostarczania sygnału telewizji satelitarnej są świadczeniami okresowymi, które ulegają 3-letniemu terminowi przedawnienia.

Termin płatności najpóźniej wymagalnego w przedmiotowej sprawie roszczenia, wskazanego przez powoda w przedłożonych kserokopiach dokumentów księgowych to 10 luty 2012 r. (nota obciążeniowa nr (...)/kopia z dnia 25.01.2012 r.), a więc roszczenie z tego tytułu przedawniło się w dniu 11 lutego 2015 r. Pozostałe roszczenia przedawniły się odpowiednio w dniu 28 października 2014 r. (faktura VAT nr (...)/kopia z dnia 13.10.2011 r.) i w dniu 12 października 2014 r. (faktura VAT nr (...)/kopia z dnia 28.09.2011 r.), pozew w przedmiotowej sprawie został zaś wniesiony w dniu 27 listopada 2015 r. W konsekwencji pozwana skutecznie podniosła zarzut przedawnienia, co musi skutkować oddaleniem powództwa w niniejszej sprawie.

Reasumując, na skutek braku udowodnienia swojego roszczenia przez powoda, niewykazania przejścia wierzytelności wobec pozwanej na powoda, a także upływu terminu przedawnienia roszczenia, powództwo podlegało oddaleniu.

Powód nie udowodnił faktu, iż przysługuje mu jakiekolwiek roszczenie względem pozwanej ani jego wysokości, ewentualne zaś przysługujące mu roszczenia wynikające z przedłożonych, niepotwierdzonych za zgodność z oryginałem, dokumentów księgowych, uległy przedawnieniu.

Z uwagi na powyższe na podstawie powołanych przepisów powództwo należało oddalić.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Ponieważ powództwo zostało oddalone, Sąd obciążył powoda kosztami postępowania, uznając je za uiszczone w całości.

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda r. pr. A. B.,

2. K.. 14 dni.

J., dnia 2 maja 2016 r. SSR Agnieszka Gaca - Turzyńska